

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ES POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 22.— pengő,
egyes szám ára: 4 oldalas 80 fillér,
6 oldalas 1.20, 8 oldalas 1.60 pengő.

Szólamok és tények

Irta: Tildy Zoltán

Mikor a nemzeti kormány földreformrendelete napvilágot látott, az egész ország egyszerre megéreztte, hogy az új korszak valóban beköszöntött, hogy a népfelzárkódó, demokratikus átalakulás nem szó csupán, nem üres beszéd, de lélettel teljes valóság.

A népi fejlődés, a népi meg erősödés útjában álló egyik hatalmas várendszert összeomlott, vagy összeomlóban van. Százados harc fejlődött be a földreformrendellel s annak most folyamatban levő végrehajtásával. Földművelő szegény népünk hányzor torpant meg a nagybirtokrendszer hatalmas bástyái előtt! Hányzor bukott el véresen, vagy hullott vissza inségbe, nyomorúságba. Volt idő, hogy nagy csoportokban menekült az egyenlőtlen harcól idegen országba, tengerentúrra, megkeresni a kenyeret, amit hazájának uralmi rendszere megtagadott tőle. Most a nép javára egy csapással eldőlt a küzdelem. Ami tegnap még álom volt, ma valóság: szerte az országban osztják a földet.

A régi világ megcsontosodott hívei is döbbenet látják, hogy az új magyar demokrácia nemcsak szavakban, de országot formáló tettekben jelentkezik. Hogy ez a mostani átalakulást nem lehet sem elaktikázni, sem kibővíteni. A földreformrendelet után azt hiszem nem legyintenek már fölünyesen s nem kicsinylik le, többé a demokrácia erőt és cél tudatosságát.

Az a hatalom, amely konokul szembeszállt, még a legutóbbi esztendőben is, minden komoly reformtörökéssel, semmivé vált, az »érvek« pedig, amelyeket minden gyökeres reform ellen felsorakoztattak, kongó szólamokká. De még mindig vannak, akik megátalkodottan egyre ismételtetik »érveiket«, írják, suttogják, mondják »figyelmeztetés«, tiltakozó bölcseiségeiket a megindult reformmunka ellen.

Levelet kaptam az elmúlt napokban. Az egyik nagy uradalom legfőbb gazdasági vezetője írta. A lelkiismeretem appellál, — persze a földreform ellen. A levélnek hosszú melléklete van, csupa tudomány, statisztika és gazdasági »szakértelem«. A levél s a melléklet konklúziója: »nem földosztás kell most, hanem termelés. Mi lesz velünk — aggódik a levélíró: politizálás, földosztással töltjük az időt s a végén majd éhen fogunk halni. Ime, itt a szólam.

A tény pedig a következő: Végig mentem majdnem az egész Tiszántúlon. Lenn, két vármegye területén már javában állt a földosztás. Fehér cövek és földkupacok mutatták az új tulajdonosok pontosan számított kisbirtokait s a föld-

A Vörös Hadsereg Berlin külvárosában harcol - Bologna elesett

Szovjet haderők Szászország területén elfoglalták Kamez városát, az orosz tüzéség Berlin keleti védőműveit rombolja

London, április 21. (MTI) A nyugati frontról érkező haditudósítások kiemelik azt a tényt, hogy nincs már többé külön keleti és nyugati arcvonal, csupán németországi front van, mert a szövetségesek már áthaladtak Németország nagyobb részén és nemsokára mindenütt találkozni fognak az előrenyomuló szovjet csapatokkal. A találkozás most már bármikor várható és ezért a szövetséges csapatokat ellátták az orosz tankok és harcászkozók fényképeivel és kiadták az utasítást, hogy a tüzelésnél körültekintők legyenek, nehogy véletlenül egy felbukkanó szovjet tankra löjjenek.

Moskva, április 21. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda április 20-i hadművelési jelentése:

Csapatunk Berlin körzetében elfoglalták Wriesen és Freienwalde helységeket, a német birodalmi fővárostól 40 km-re északkeletre.

Ratibortól délnyugatra és délre 4. ukrán arcvonalunk csapatai a németek szívós ellenállását leküzdve számos helységet elfoglaltak.

A 2. ukrán arcvonalunk csapatai Ausztria területén Bécsből északra támadásukat tovább folytatva több helységet és két vasútállomást elfoglaltak. Az arcvonal csapatai 10 km-t nyomultak előre északi irányban.

Csapatunk az Oderától nyugatra folytatva támadásait, átkeltek a Spree-folyón és elfoglalták Spreewald helységeit, ahol az ellenség határlalan dühvel védekezett. A német faszirták csapataikat három páncélos és egy gépesített hadosztállyal megerősítették és több ellentámadást intéztek. Gyalogosaink tüzéségünk támogatásával az ellenséget visszaverték, miközben 56 német harcsoffit és rohamgyút megsemmisítettek. Az ellenséges katonák és tisztek ezrei maradtak a csatatéren.

Szászország területén a szovjet csapatok elfoglalták Kamez városát, Drezdától 32 km-re északkeletre.

London, április 21. Nyugat felől árad a hadianyag az Elbához, ahol az amerikaiak az utolsó rohamra készülnek a Berlin felé vezető úton. Északon a szövetsé-

gesek elválták az összeköttetést Bréma és Hamburg között.

Három nagyszabású csata alakult ki Németország területén: közepén: a Berlin és Drezda közötti keskeny folyosó ellen, északon Hamburg és Bréma között, Emden körzetében a tengerbe szorítják a még megmaradt erőket, délen a franciák a bajor Alpesebben törnek előre. Kelet felől Tolbuhin csapatai közelednek feléjük. Berline az éjszaka a szokásos bombazapór zúdult. A német fővárosból érkező menekültek szerint Berlinben teljes a zűrzavar.

Az északitengeri kikötők felé Montgomery tábornagy seregei térférségre tettek szert az egész vonalon. Brit páncélosok újabb pontokon elérték az Elbát, Witten közelében. Lüneburgtól 25 km-re északra. A 7. hadosztály Harburg külvárosában harcolt és elvágta az összeköttetést Bréma és Hamburg között. Nyugaton a lengyelek Emdent fenyegetik erősebben, míg a kanadai csapatok a délhollandiai védelmet puhatolják. A délnémet csatatéren a franciák 30 km-t tettek meg a tegnapi napon, a szövetséges offenzíva szélső jobbszárnyán.

Délről átkarolták Stuttgartot és a Felső-Duna felé vonulnak fel. Az élesapatok alig 20 km-re vannak a folyótól. Az amerikai csapatok 102 km-re vannak Münchenből. Az angol légi haderő súlyos támadást hajtott végre Regensburg ellen. Amerikai nehézbombázók München és Prága körüli vasúti célpontokat bombáztak. Az amerikai seregek

Hitler születésnapján esett el Nürnberg

Az amerikai haditudósítók rámutatnak arra, hogy Nürnberg, a náciizmus szülővárosa éppen Hitler születésnapján esett el. A várost négy napos küzdelem után a 7. amerikai hadsereg foglalta el. A Hitler Adolf-téren kitűzték a szövetségesek lobogóit és ünnepséget rendeztek.

A 3. amerikai hadsereg már cseh területen operál és elfoglalta Asch határvárosát. Lipsétől keletre már csak 75 kilométer választja el a szövetségeseket a szovjet haderőtől.

Londoni rádiójelentések szerint a vörös hadsereg tüzésége

most a csehszlovák határhoz zárkóznak fel és járőreik már a Szudétákban tevékenykednek.

Tegnap három további német tábornok esett fogságba a 7. hadsereg arcvonalán. Miután a franciaországi német ellenállás megtört, Bordeaux ismét megnyitotta hajózási számára. A bordeauxi erőkre kitűzték a francia lobogót.

Az orosz és lengyel alattvalókhöz a szövetséges főparancsnokság üzenetet intézett. Az üzenet hangsúlyozza, hogy a szövetségesek és a szovjet csapatok egyesülése küszöbön áll és addig mindnyájan maradjanak helyükön, őrzik meg nyugalmukat, nemsokára hazatérhetnek.

Németország most ismét elvesztett egy nehézcirkálóit, a Lützowot, amely Schwinemündtől északra vesztegelt, miután az angol légi haderő gépei hattonás bombákkal támadták.

London, április 21. (MTI) Olaszországban a szövetségesek bekerítették Bolognát és a 8. hadsereg Ferrarához közeledik.

Legújabb

Moskva, apr. 21. A Vörös Hadsereg csapatai áttörve a német főváros délkeleti védelmi rendszerét, Berlin külvárosában harcolnak.

London, apr. 21. Az 1. amerikai hadsereg csapatai súlyos harcok után benyomultak Dessaubá.

A szövetséges 8. és 5. hadsereg csapatai olaszországi offenzívájuk során birtokukba vették Bolognát.

már Berlin keleti védőműveit rombolja.

A szovjet küldöttség megérkezett Amerikába

London, április 21. (MTI) A sanfranciscói értekezlet a jövő szerdán nyílik meg. Az orosz küldöttség 50 tagja tegnap repülőgépen megérkezett Amerikába. A többi kiküldöttet holnapra várják. A londoni Times vezércikkében írja a sanfranciscói értekezletről: A sanfranciscói konferencia egyik feladata, hogy a kollektív biztonsági szervezet társadalmi és gazdasági alapjait lefektessék.

tékossága mellett, még termelési szempontból is a föld felosztása az egyetlen menedék.

Nincs bennem aggodalom: a magyar demokrácia meg fogja nyerni a termelés, a kenyér esztáját is s ezzel megveti gazdasági alapját az átalakulásnak.

A tények győzedelmeskedni fognak a reakció szólamai fölött.

Köztisztasági Hetet

Közelednek a melegebb napok és a város utcáin, a lakóházak udvarain rengeteg szemét van felgyülvé. Az utcák piszkosak, itt is, ott is szemétdombok éktelenkednek kitéve a melegebb napokban az erjedésnek. Hogy milyen mértékben veszélyeztetli ez a közegészségügyet, azt nem kell bővebben fejtegetni. Járványok csíráit rejtik magukban a szemétesomók, törmelékhalmozok, a szét-szört állati hulladarakok rettentő szét terjesztnek. A városi hatóság több ízben fordult felhívással, de eddig vajmi kevés eredmény mutatkozott. Ha nem történik erőteljes közbérlés, akkor a nyáron a legsúlyosabb veszély fenyegeti a város közegészségügyét. Tehát a köztisztaság megővására a legerélyesebb intézkedések szükségesek.

A város nagy kiterjedése miatt, de meg a rendelkezésre álló közmunkaerő másirányú elfoglaltsága és lekötöttsége folytán nem lehet arra gondolni, hogy kizárólag a város gondoskodjék a köztisztaság megővéséről. A lakosság aprajának, nagyjának közreműködésére van szükség.

Egyszerű a megoldás. Minden háztulajdonos a lakók bevonásával gondoskodjék a ház előtti utca rész és a saját belső porta megtisztításáról. Néhány órai munkáról van szó, ha a dolgot házzakaszonként elvégzik.

Van egy jó magyar közmondás: ki-ki a maga háza előtt seperjen. Ha nem is olyan vonatkozásban szokták ezt a mondást alkalmazni, mint jelen esetben gondoljuk, de valóban azt kell végrehajtani, hogy ki-ki a maga háza környékét, illetve utca részét tartsa tisztán. Ahol nincs mód és alkalom a szemét elfuvarozására, az udvarok félreeső helyén legalább hetven centiméter mélységben el kell földelni a szemetet. Aránylag kevés munkával elvégezhető ez a dolog, csak akarat kell hozzá.

Nem sokat érne, ha egyik háztulajdonos elvégeztetné a munkát, a másik nem. Eppen azért általános Köztisztasági Hetet kellene rendezni. Egy időben, egy hét alatt mindenütt egyszerre történne a nagy takarítás, akkor egyszerre megoldódna az egész kérdés. Ahol nagyobb törmelék és szemét kupacok gyűltek össze és elföldelés nem lehetséges, ilyen esetekben a város gondoskodhatna az elfuvarozásról.

A rendőrség őrseinek közreműködésére is lehetne számítani. Mint ahogy téli időben a sikos járdák veszélytelenítésére figyelmeztetik a rendőrköt a háztulajdonosokat, úgy most feladatuk lehetne a köztisztaság ellenőrzése.

Mindnyájunk egészségéről, sőt életéről van szó. Ha a forró nyár bekövetkezik és itt erjedő szemétdombokat, piszkosban, szennyben úszó utcákat talál, akkor késő lesz már gondoskodni a város tisztántartásáról, mert megannyi járványfészék az utcai szemétesomó, mert a bacillusok milliódjait kavartja és terjeszti a piszkos utcákon terjedő por és a várható légynivázió.

Rendezzünk tehát Köztisztasági Hetet még most. Ezen a héten minden debreceni lakos szánjon rá egy-két órai munkát, hogy lakóhelye környékét megtisztítsa.

Maga, embertársai iránti kötelesség kötelezi erre.

Ismeretlen részletek a Magyar Függetlenségi Front hős napjaiból

Egy másuttán tárulnak fel az eddig még ismeretlen adatok és részletek az ország felszabadítását célzó áldozatos küzdelmek hőskorából. Most újabb Szakasits Árpád főszerkesztő mondott el izgalmas részleteket a nemzeti ellenállás kezdetéről és tevékenységéről, amikor is minden pillanatban az életükkel játszottak azok a bátor férfiak, kik az ország megmentését tűzték ki szent célul. A következőket mondotta el Szakasits Árpád Berény Imre hírlapírónak:

A német megszállás pillanatában menekülnöm kellett. A németek halálra kerestek. Budára menekültem és eleinte Szülő Árpádnál bujkáltam Budán, a Szabolcska Mihály-utca 12/a számú házában. Szülőné később elvitt apóháoz, Kenessey Pongrác dr. nyugalmazott veszprémi főispánhoz, az Ilona-utca 21. számú házába, ahol több mint négy hónapig bujkáltam, Kenessey lakásán tartotta üléseit a Magyar Függetlenségi Front. Ott tárgyaltam rendszeresen többek között Tildy Zoltánnal és Vörös János vezérvezetőséggel, vezérkari főnökkel. Onnan indult ki a fegyverszünetet és a hadsereg megtisztítását követelő ügynevezett illegális mozgalom. Ugyancsak Kenessey lakására kaptuk az értesítést, hogy Horthy kormányzó engem és Tildy Zoltánt kihallgatáson fogad. Ezen a szinte történelmi jelentőségű helyen tárgyaltunk Bajcsy-Zsilinszky Endrével az ellenállási mozgalom katonai csoportjának megszervezéséről. Ez volt az egyetlen hely — elmondhatom — ahol a rettenetes terrorban aktív munka folyt a rémuralom megdöntésére. Itt született meg az ellenállási mozgalom, itt jött létre a demokratikus pártok együttműködése. Itt futott minden szál és innen indult ki minden tevékenység. Közben a folytonos razziaik miatt innen is menekülnöm kellett. Fenn a Várban bujtam el, a Vasútforgalmi Rt. Bochandeczky nevű tisztviselőjének Szent György-téri lakásán. Bochandeczky összekötő tiszt volt közöttünk és a honvédelmi minisztérium beszervezett, megbízható elemek között. Négy hónapig bujkáltam fenn a Várban. Ott kötöttem meg a Kommunista Párttal az együttműködési meg egyezést, melynek egyik létezője Rajk László építészeti szakrajzó volt. Ez az értékes, bátor ember áldozatul is esett. Lefogták. Két gyanús kéziratot találtak a zsebében és ő az élete árán sem árulta el, hogy az irások tőlem erednek. Hasonlatlan kivallatása után megölték.

Horthy kormányzó előtt kezényen képviseltük azt az álláspontot, hogy véget kell vetni a háborúnak, meg kell tisztítani a honvédséget az oda nem való elemektől és a Szovjettel barátság-ra kell lépni. A kormányzó ki is nyilvánította hajlandóságát kívánságaink teljesítésére és nem sokkal később elhangzott a fegyverszüneti proklamáció.

Ebben az időben Kabók Lajost a Gestapo a Svábhegyre vitte. Napokig vallatták, gyötrték. Utána Kabók megüzente Selig Imre párttitkárral, hogy a Gestapo nyomára jutott a Magyar Frontnak, sőt vallatása közben emlegették a „Kanassay” nevet. Jó lesz, ha eltűnök Kenessey lakásáról. Visszamentem Szülő Árpádnálhoz.

Felteségem, ald a Dumántúlon bujkált, nagybetegen feljött Pestre, hogy velem találkozzon s hosszabb klinikai ápolás után az em legelső bűvőhelyemen rejtőzött el. Úv. Mandel Oszkárné párttitkárnő Margit-körút 40. számú lakásán. Én is oda szöktem át. Mandelmét már előzőleg vallatták, ütötték, verték, hogy árulja el bűvőhelyemet. De nem tudtak ki-yenni belőle semmit. Itt alapítottam meg az illegális mozgalmat Schiffer Pállal, akit lefogtak Egger Lajos párttitkárral. A Margit-körúton ért bennünket Buda-ostromra. Amikor az oroszok közeledtek, a németek aláaknázták a szembenlévő két házat. Ismét visszaszöktem Kenesseyhez és nála meg két hónapot töltöttem. Az

Ilona-utcában szemben velünk volt a Ferenc József katonai nevelőintézet és a ház, ahol a hírhedt Vannay-különítmény székel. Mindkét házat erősen lötték az oroszok, a mi házuk is kapott tizenegy találatot, fele már romokban hevert, ránkdőlt a fal. Jóformán az utolsó percben betörték Kenesseyhez a vannaysták, elvitték Kenesseyt, vallatták, hol van Szakasits? Kenessey remekül viselkedett! Engem nem ismertek fel. Hosszú szakállam, bajuszom volt, szemüveget horadtam, nem ismertek fel. Nem sokkal később németek telepedtek a házába, nyolcfokos hidegben a fáska-marába húzódtunk, ahol mindent belepelt a penész. Többször próbáltak partizánexpedíciót küldeni felkutatásomra, de próbálkozásuk nem sikerült.

Három nappal a felszabadulás után flam a zajló Dunán érttem küldött egy Kósa Gyuri ne-

vü bátor fiatalembert. Orosz katonák adták neki csónakot. Szerencsésen átértünk a pesti part-ra. Kenesseynél állandóan húsz-huszonöt ember jött össze. Minden héten volt tanácskozás és Kenessey, ez a hatvankétéves ember, a meggyőződéses demokrata felfogás megtestesítője, állandóan az életével játszott. A folytonos razziazás dacára is estéről estére rádióon fogtuk Moszkvát, Londont. Kenessey, akiben izzó gyűlölet élt a németek iránt, lelkesen velünk dolgozott, noha tudta, hogy én vagyok az országban az egyik legjobban hajszolt ember, mert hiszen rendőri összekötőnk jegyezte a Gestapo-parancsokat: „Szakasits feltétlenül kézrekerítendő.” Ifj. Pallavicini Györgyöt és Pálffy Józsefet is számtalan-szor vallatták, hol vagyok, de senki sem árult el engem.

Ez a kitűnő Kenessey közben teljesen tönkrement, kifosztották, mindene elpusztult, szegény ember lett, de azért derűsen néz most is a világra. Bizik a boldogulásban, bizik a magyarság jövőjében. Mert bizni kell!

Debrecen 16 ezer épülete közül 11 ezer sérült

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén Kalenda Lőránt műszaki tanácsnok a város újjáépítése ügyében terjesztett be javaslatot. Előadta, hogy 16.000 épületből 11.000 megsérült. A műszaki bizottság indítványozza, hogy a szabályozási vonalhoz csak a főútvonalon alkalmazkodjanak és csak abban az esetben, ha az épületet egyébként is teljesen le kell bontani. Nem írják elő, hogy valahol többemeletes házat építsenek, ha előbb földszintes vagy csak egyemeletes állt.

Dr Erdős Imre kérte, hogy

a főútvonalon is függesszék fel a szabályozási vonalhoz való alkalmazkodást.

Szendrey Sándor ragaszkodik az eredeti javaslatához, mert csak most nyílik alkalom a város képménekeire rendezéséhez, ha ezt elmulasztják, talán száz év múlva lesz rá lehetőség, hogy kellő rendezést hajtsanak végre.

Dr Léva Zoltán azt kérte, hogy a vitás esetekben ne a műszaki ügyosztály, hanem a műszaki bizottság döntsön.

A javaslatot megfelelően újból átszövegezik.

Megielelő embert megfelelő helyre

Tisztviselői problémák a jogügyi bizottság előtt

A város jog- és pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén nagyjelentőségű ügyeket tárgyaltak.

Dömsödy Imre főjegyző tett javaslatot a megüresedett főjegyzői, tanácsnoki, tisztügyviselői, fogalmazói, három II. osztályú fogalmazói és egy ügyviselői gyakorlati állás betöltésére.

Vass Károly h. polgármester a pályázat mellőzését javasolta, hogy így az első perctől ithon volt tisztviselőket az előlépéssel honorálhassák.

Dr Erdős Imre kérte a kvalifikáció alóli felmentés szorgalmazását a kormánytól. Akik május 1-ig nem tértek haza, azok állását — mint megüresedet — töltés be.

Szabó Kálmán polgármester: Teljes bizonytalanságban vagyunk abban a tekintetben, hogy kik jönnek haza és kiket igazolnak. Megtörténhet, hogy az a városi tisztviselő, akiről azt hiszik, hogy Németországban a fasiszta eszmék mellett kardoskodik, talán hadifogolytáborban van, lehet, hogy a németek ellen harcolt, így tehát csak azokat az állásokat töltés be, amelyek tényleg üresek. Ha olyan tisztviselő jön haza, aki a németek ellen harcolt, azt vissza kell helyeznünk. Egyébként ott áll majd a nagy nyugdíjterhelés. A város háztartása rendkívül nagy nehézségek előtt áll, minden fillért meg kell takarítanunk. Azokat a tisztviselőket, akik otthon maradtak és politikai megbízhatóságukról meg vagyunk győződve s akik évek óta várnak előmenetelükre, elő kell léptetni, ezek rovására külső embereket behozni méltánytalanság volna. Magam mondtam, hogy friss levegőt kell ide behozni, de ez nem azt jelenti, hogy idegeneket hozzanak be érdemes, belső tisztviselőket helyett. Arra kell törekednünk, hogy megfelelő embert állítsunk a megfelelő helyre.

A lakáshivatal kiutalási

jelentette, hogy Zöld József nyugdalomba vonulásával megüresedett állásra a belügyminiszter Balogh Sándort nevezte ki. Dr Veress Géza meghalt, dr Sz. Kun Sándor ügyész lemondott, hasonlóképpen Bistev Balázs I. o. fogalmazó állást nem tudtak betölteni, mert nem volt rá pályázó.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, mondja ki a közgyűlés.

Hitler szárnysegéde hirtelen elutazott

Páris, április 19. (AFP) Albert Borman, Hitler szárnysegéde hirtelen elhagyta a Führert és utol-

DEBRECZEN 2. OLDAL 1945. IV. 22.

hogyan ezek az állások megüresedtek. A kormány figyelmét felhívták, adjon ki rendeletet, hogy az elmenekült tisztviselők, ha bizonyos határidőn belül nem jelentkeznek, hanem igazolatlanul távol maradnak, állásukról lemondottnak tekinthetők. Kérjük a kormánytól a minősítési törvény módosítását.

járta az utolsó repülőterem látta — mondotta a német hadsereg titkos adója. (MTI)

Minden szombaton „diák délelőttöt” tartanak a debreceni középiskolások

Szombat délelőttönként megélevednek a Petőfi-mozgó környéke. Diáklányok és diáklányok vidám csoportokban igyekeznek az Arany Bika felé. Mert szombaton nincs tanítás a debreceni középiskolákban, ez a délelőtt az ifjúságé. Középiskolásaink érdekes újtársáról beszélgetünk V. Ilonával, a Dóczy tanítóképző intézet negyedéves növendékével, aki ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

A demokrácia eljövetele új fejezetet nyitott meg a diákok életében is. Végre mi, diákok is beleszólhatunk saját sorsunk irányításába. A múltban számos gyűlést tartottunk s csak akkor ébredtünk tudatára, hogy milyen sok megbeszélni valónk, milyen sok megoldandó problémánk van nekünk, debreceni középiskolásoknak. A gyűlések folyamán aztán fejtetődt a gondolat, hogy rendszeresen kellene a szombati összejöveteleket, megbeszéléseket. Tervünket az illetékesek előterjesztették és Juhász Géza főigazgató úr a legnagyobb készséggel teljesítette kérésünket. Azóta szünhet szombaton a tanítás a debreceni középiskolákban. Ez a délelőtt a miénk.

Mivel foglalkoznak ezeken a gyűléseken?

Eddig a diáktársadalom általános problémáit vitattuk, beszélünk meg gyűléseinken. Ezek az összejövetelek igen alkalmasak voltak arra, hogy a különböző iskolatípus növendékei megismerjék egymást és közelebb kerüljenek egymáshoz.

Terveik a jövőre?

Természetesen nemcsak gyűlésezni akarunk mi a szom-

bati ifjúsági délelőttön. Eddig a középiskolákban alig, vagy egyáltalán nem folyt például komoly önképzőkori munka. A diákoknak erre nem volt idejük. Most, hogy végre van egy szabad napunk, a diákság nagy lelkesedéssel látott hozzá önképzőkori kiépítéséhez, kulturelőadások rendezéséhez. Általában minden diák megmozdulást, ifjúsági munkát ezen a szabad napon fogunk élvezni.

Mi, középiskolások nagyon boldogok vagyunk — fejezi be nyilatkozatát a virágarcú Ilona, — hogy lehetővé tették számunkra az önálló munkát és igyekezni fogunk, hogy minél több komoly tartalommal töltsük meg szombati napunkat.

Termeljünk cukorrépat

Sikerült a mezőgazdasági kamarának a szerencsi cukorgyárral érintkezésbe lépnie s így Debrecen, mint a vármegye gazdái részére a közellátás szempontjából igen fontos és eddig nélkülözött cukorrépaanyagot — szerződéses termelés esetén — biztosítani.

A vetőmag Nyiregyháza közelében, Gyula-tanyán tárol, a kamara azonban az illetékes hatóságoknál eljár, hogy amennyiben a mai forgalmi viszonyok mellett egyáltalán lehetséges, a vetőmag Debrecenbe szállíttassék.

Felhívjuk azért a gazdákat, hogy cukorrépa vetőmag igényüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Piac-u. 59., keresztépület) jelentsék be, ahol a termelési szerződést is aláírhatják.

BÚZÁT, ROZSOT ÁRPÁT, TENGERT a legmagasabb áron vásárolunk. HORTOBÁGY MÚMALOM

Aranyat, ezüstöt, órát magas napi áron csak Szekeres Bádogos-u. 4.

KI TUD FIAMRÓL? SÁRKÁNY PÁL repülőteréről, kinek beosztása 102/2 szállító részleg, Pápa repülőterén volt, értesítést kér édesapja, Sárkány Pál Debrecen, Bözserényi-u. 59.

Cipőt veszek, eladók és cserélek, használtat is. ÖKRÓS Sas-utca 1.

Önálló nagy munkásokat magas fizetéssel azonnal felveszek NAGY BÉLA úriszoboságo PIAC-UTCA 7.

NÉHÁNY 300 ÖLES HÁZHELY tulajdonos elutazása miatt **alkalmi áron eladó.** Kitűnő pénz befektetés! **CEGLÉDY** Szent Anna-utca 42.

VESZÜNK ELADUNK BÜTORSZÖVETET, SEZLONTERITŐT, FÜGGÖNYT, SZÖNYEGET, BALLONKABÁTÓKAT, VIASZOS- ÉS TEXTILÁRUT. HAAS FÜLÖP ÉS FIAI-FÉLE RT. FERENC JÓZSEF-ÚT 58.

„Öngyilkosságot követ el a város, ha a szemétkérdést nem oldja meg“

Dr. Hollósy Andor tiszti főorvos a jog- és pénzügyi bizottság előtt összefoglaló jelentést tett a város közegészségügyi helyzetéről. Elmondta, hogy a menekülési tömegőrület során az orvosi kar is itthagya Debrecen. A leromlott szervezeti lakosságot fertőző betegségek fenyegették. Jött a kiütéses tifusz. Ezt sikerült leküzdölni, ma már nincs újabb megbetegedés.

Most itt a tavasz s a melegebb idő a vérhas, a hastífusz és a paratífusz veszélyé hozza. Debrecen város társadalma nem akar rádobbnia arra, hogy a szemétkérdés halál vár rá. Ha a legközelebbi időn belül ez a kérdés nem oldódik meg, akkor a legyek milliárdjai olyan irritáló veszélyt hoznak rá, amelyet nem leszünk képesek leküzdölni. Utóbb az utolsó óra. Öngyilkosságot követ el a város, amikor a szemétkérdést a saját erejéből nem akarja megoldani, mert ha akarja, meg is tudná oldani.

A másik óriási probléma — folytatta a tiszti főorvos — a nembetegségek ijesztő mértékben történt emelkedése. Az emelkedés aránya kb. ezer százalék.

Nagyon fontos, hogy a szervezet ellenálló képességét növeljük. A hazaárulók munkájának következtében az élelmiszerek beszerezhetetlenek. Ez azt a népréteget sújtja, amely nem képes ilyen árat megfizetni és éppen ebben a rétegben a tudóvsz borzalmas pusztítást fog előidézni. Késébejutón nehéz a gyógyszerek beszerzése. Nagyváradon óriási összeget fizetnek a gyógyszerért és így a gyógyszerek innen kivándorolnak Romániába és onnan hozzuk vissza drága áron.

Szabó Kálmán polgármester: Végtelen szomorú a tiszti főorvos ur által festett kép. Apostoli munkáját, amelyet végzett, köszönetet érdemel. A fertőző betegségek olyan méreteket ölthetnek, amely minden képzeletet felülmúl. A lakosság a legteljesebb nemtörődömséget tanúsítja. Az utcákra szemetet szór ki. A város különböző szélein a bombatölcsérekben oszlásnak induló állati hullák találhatók. Ha a meleggleg megindul a légnyivázió, a várost a szó szoros értelmében beleviszi a legsúlyosabb járványokba.

A közmunkára beidézett 1500 emberből 60—70 jelentkezik. Napról napra kevesebb munkát tudnak elvégezni. A lézengők és tekerők könnyen megfizetik a közmunkaváltás díját, de nem hajlandók dolgozni. Erélyes intézkedéseket kell tenni, vagy pedig a katonai parancsnokságot kell kérnünk, hogy korábbi terve szerint hajtsák ki mindenkit munkára és takarítsa el a szemetet. A sajtó útján még egyetlenegyszer utoljára hívjuk fel a lakosságot, takarítsa el a szemetet!

Dr. Erdős Imre hangsúlyozta, hogy az orvosi létszámot emelni kell.

Végh Dezső h. polgármester: A legdrasztikusabb intézkedéseket kell igénybevenni és kereszteni, hogy a várost megtakarítsák a borzalmas szemétkérdéstől. Az ellenőrzésre a rendőrség létszáma nem elég. Óriási nagy a bűnözők száma, üldözni kell a láncolókat, izétkedőket, akik nem akarnak dolgozni. Az utcáseprők, hajdúk járják végig a házakat és jelentsék, hol van még szemét. Itt a város lépjen közbe. Nem egészen helyes, hogy a közmunkát meg lehet váltani pénzzel. Ki kell mondani, hogy akik az udvarról a szemetet nem takarítják el, azokat nyomban internálják.

Harsányi Imre nagy elismeréssel szólt Hollósy munkájáról.

Bareza Lajos ajánlja, hogy a napi sepregetéssel összegyűlt szemetet az asszonyok főzőskor égessék el. A fuvarosok reggel 5 órától, míg közmunkára mennek, szemétfuvarát végezzék.

Dr. Szabó László: A polgármester a szemét eltakarításában élelment a város teherbíró képességének legvégső határáig. 56 ember áll a köztisztaság szolgálatában. Volt köztük olyan, aki 250 pengőt keresett egy nap alatt, de

így is csak 20 ember vállalkozott erre a munkára. Munkásközre van csak szükség. Az utcáseprők és a hajdúk szabad idejükben jöjjenek és segítsenek a szemetet kihordani. A MÁV adott 5—6 alvázat, ezt átalakítjuk ládákkal és a HÉV munkakocsiját is erre a célra állítjuk be. Javasolom, hívják fel a közönséget, hogy mindeuk vigye a kijelölt helyre a szemetet.

Szendrey Sándor: A fuvarosok nagy részét ki fogják rendelni mezőgazdasági munkára és így a szemétkihordásban nem képesek kellő mértékben résztvenni. Felveti azt a gondolatot, hogy a közmunkára behívott és meg nem je-

Felozslatták a csendőrséget

Budapest, április 21. A kormány nagyjelentőségű minisztertanácsot tartott, amelyen számos igen nagyfontosságú kérdést tárgyalt. A felmerült problémák rendezése érdekében törlik meg és a megjelenő rendeletek

lent egyéneket ne pénzzel büntessék, hanem 10—20 napi közmunkára kötelezzék és állítsák elő.

A jog- és pénzügyi bizottság felhívta a polgármestert, hogy a rendőrség közbenjöttével gondoskodjék a szemét eltakarításáról, az ellenőrző munkára rendelje ki a hajdúkat és az utcáseprőket, hogy jelentsék, hol van még szemét az udvarokban. A távollevő tisztiorvosok állásainak betöltését javasolják a közgyűlésnek, függetlenül az eltávozott orvosok érdekeitől, mivel a közegészségügy ezt feltétlenül megköveteli.

Javasolják, kérje a közgyűlés a betegbiztosító intézetek egyesítését. A közmunkára kirendelt fuvarosokat kötelezik, hogy reggel 8 óra előtt egy fuvar szemetet kihigyenek a városból.

közül legnagyobb súlyú az, hogy a mult rosszemlékű csendőrséget a kormány felozslatta és a csendőrséget, illetve csendőrség munkakörét beolvastották a rendőrségébe.

Telepítési tervet!

A rendeletben megállapított minimum alatt nem szabad osztani a földet

A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt vezére, Tildy Zoltán az első nagygyűlésen tartott beszédében már rámutatott arra, hogy a földreformmal kapcsolatosan milyen nagyfontosságú a telepítés kérdése. Főleg az alföldi mezővárosokban, amelyeknek birtokelosztása aránylag egészséges volt, a földigénylők száma nyilvánvalóan több, mint a felosztható birtokterület, viszont a dunántúli nagybirtokos vidéken a kevés cseléddel dolgozó nagybirtokok hazájában, — természetesen nincs annyi igénylő, amennyire szükség lenne. Eppen ezért nagyfontosságú egy részletes telepítési terv kidolgozása, amelynek keretében az emberfeleséget eljuttatnák oda, ahol van föld számkúra, azokon a vidékeken pedig, ahol az igénylők száma túlságosan magas, a telepítéssel megakadályoznák a birtokok

egészségtelen elaprózódását.

Az elaprózódás veszélye különben gyakorlatilag máris fennáll. A földművelésügyi miniszterhez az ország több részéből érkezett jelelentes arról, hogy a földbirtokokat, a paraszti kézből levő birtokokat is, a megállapított minimumon alul is felosztják. Eppen ezért a földművelésügyi miniszter a megyei bizottságok vezetőiből értekezletet hívott össze és határozottan felhívta az értekezlet tagjainak a figyelmét arra, hogy a kormány nem kívánja a birtokok egészségtelen elaprózódását és ragaszkodik a rendelet előírásaihoz.

Magunk részéről azonban rá kell mutatnunk arra, hogy ez a kérdésnek csak ideiglenes elintézése. A végleges és egészséges elintézés az, amit a Független Kisgazda Párt vetett fel: a telepítés megszervezése, pontos és részletes telepítési terv kidolgozása.

Szalmadpusztán rejtélyes körülmények között felrobbant egy tehervonat

Nyíregyese közelében, Szalmadpusztán feltételes állomáson eddig még nem tisztázott körülmények között felrobbant egy tehervonat. A robbanás ereje négy kocsit szétvetett, tízet pedig könnyebben megrongált.

Az esetről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek és bizottság szálta ki a helyszínre. A megindított vizsgálat megállapította, hogy két kilogrammnyi súlyú robbanóanyagot helyeztek el egy négy méter magas föltesen s ha a vonat megáll, a robbanás éppen a mozdony alatt történt volna. Így a 16—17-ik kocsik között volt a detonáció. A nyomozás megindult annak tisztázására, hogy merénylet történt-e, vagy pedig még a harcok idejéből ott maradt robbanóanyag került a sínre. Ugyanis a tehervonat olyan megterheléssel ment, amirehhez hasonló súly hónapok óta nem futott át a síneken, tehát megvolt a lehetősége annak, hogy ilyen körülmények között történt volna a robbanás. A szakértői vélemény azonban más hát-

terére mutat a robbanásnak. Czibura Gáborné Nyugati-utca 20. szám alatti lakos, aki a robbanás színhelye közelében járt, elmondta, hogy idegen nemzetiségű autót látott ottan és abból néhányan kiszálltak és le-feljárkáltak a vasúli föltesen.

Ugyancsak a merénylet napján ismeretlen tettesek megáladák Mátyás Imre fuvarost, aki szerkezetel haladt az országúton. Comjába löttek, majd kidobták szerkezetből és arra felkapva továbbrohogtak.

A rendőrség nyomozása most kiterjed arra is, hogy a fuvaros ellen elkövetett támadás és az ismeretlen autó szalmadpusztai tartózkodása összefüggésben áll-e a robbanással. A vizsgálat teljes erővel folyik és a rendőrség rövidesen tisztázza, hogy felháborító merénylet van-e szó.

Vagyonmentő, Bádagos-u. 1.

F. Kenyeres Jolán

NŐI DIVAT SZALONJÁT ARANY JÁNOS-UTCA 25. SZ. ALATT ÚJBÓL MEGNYITOTTA. Ugyanozt TANULÓ felvétetik.

Megvételre keresek

8-tól 12 kalapácsos MÁTYÁS-darálót. Sertést is adok érte. Cím: SZABÓ KÁLMÁN-U. 38.

Függőnyt mérték szerint készít **FÜLÖP** Piac-u. 83.

Takács Ferenc iparügyi miniszter az iparosgyűlésre ma Debrecenbe jön

Takács Ferenc iparügyi miniszter ma Debrecenben tartózkodik, hogy részt vegyen az Ipartestület által rendezett iparos nagygyűlésen. Ezt a nagyszabású megmozdulást az egész vidéki iparosság bevonásával rendezik meg. Egész sereg nagyon fontos, iparosokat érintő kérdést tárgyalnak.

A három pártnak egy-egy megbízottja fogja az iparosságnak aktuális problémáit ismertetni.

Az iparosok élénk érdeklődéssel várják Takács Ferenc miniszter időszzerű kérdésekről való nyilatkozatát és állásfoglalását.

A gyűlést az Ipartestület nagytermében tartják (a mostani helyiségeiben) a Piac-utca 28. szám alatt az I. emeleten délelőtt fél 11 órai kezdettel.

Ere a nagygyűlésre az iparosoktól ezúton hívja meg az Ipartestület elnöksége. A nagygyűlésen közreműködik az Iparos Dal-egylet is.

Újabb internálások

A debreceni rendőrség politikai osztálya internálta Sívágó Bélát, aki mint a 118. vasútépítő munkásszárad hadnagya terrorizálta a legénységet és munkaszolgálatosokat s embertelenül bánat velük. — Szoboszlai József és Somogyi Gyula hajdúszoboszlói lakosokat, mert a Debrecen és Szoboszló között közlekedő vonat zsidó utasait brutálisan bánatalmazták. — Keiner Györgyné szül. Kirehnopf Antóniát, mert férje testvérét, Keiner Mártát és annak völgényét, Gottlieb Józsefet, akik Budapesten rejtek a nyilasok elől, megszarolta és a gyanú szerint SS-gránátosok kezére adta. — Szathmári Imre 18 éves kőművest, mert tagja volt a Vana nyilas alakulatnak s mint ilyen igazoltatott, sokakat börtönbe juttatott. — Gonda Ferenc földesi lakost, mert népellenes és németbarát tevékenységet fejtett ki. — Kiraka Aladár és Aladárné hajdúszoboszlói lakosokat németbarát viselkedésért. — Pézses Gyulát nyilas tevékenység miatt. — Dr Szabó Zoltán hajdúszoboszlói lakost, mert Szatmáron mint városi tanácsnok, majd mint Nagykároly polgármestere népellenes tevékenységet folytatott a Sztóiny-kormány alatt.

Felhívás

Értesítem Debrecen város közönségét, hogy az apafai erdőben kihantolt 62 áldozatról lefejtett ruhadarabokat április hó 22-én, 23-án és 24-én délelőtt 8—12 óráig a rendőrség földszint 23-as szobájában Ábrányi János detektívnél lehet megtekinteni. Nyomatékosan felhívom az érdeklődők figyelmét, hogy későbbi időpontban ezeket a ruhadarabokat megtekinteni nem lehet, mert fertőzés veszélye miatt megsemmisítjük.

Rendőrfőkapitányhelyettes.

HIRDETMÉNY.

A 303/1945. M. E. sz. rendelet alapján a város pénztárából folyósításra kerülő hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik jára-

dékai az alább következő időrendben — mindenkor 8—11-ig terjedő pénztári órák alatt kerülnek kifizetésre a városi adóhivatallal pénztárhelyiségében.

Április hó 23-án A—C-ig terjedő betűvel kezdődő nevek, április 24-én D—F-ig, 25-én G—J-ig terjedő betűvel kezdődő nevek, 26-án K—L-ig, 27-én M—O-ig, 28-án P—R-ig, 30-án S—T-ig, május 2-án U—Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevek és az elmaradtak.

Városi számvéveség.

FIGYELEM!

Összes üzletemet megnyitotam. Mindenféle használt ruhát, cipőt, ágyneműt, matracot, bútort, edényt, mindent veszek és eladok. Üzletem a Hatvan-u. 1. számú ház II. udvarban van.

KACSARI BÉLA ésseres

FRIZURÁJÁT

készíttesse

Körhöny Lászlóné

űri- és hölgyfodrász üzletében Csapó-u. 1. Alföldi palota.

HAJDÚSÁGI KONZERV-

GYÁR MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT, minden mennyiségben

cukorrépat

NAPI ÁRON VÁSÁROLOK. ANFAL ANDRÁS konzervgyáros, DIÓSZEGI-ÚT 183/B.

HURAI

IRÓGÉPÜZEM-SZAKÜZLET

Ferenc József-út 63. sz. a. (Ápolló mozi mellett) ÜZLETET

MEGNYITOTTA

Sürgösen vennék

kifogástalan állapotban lévő kombinált szekrényt, foteleket és rekaméit, esetleg huzat nélküli is, frásztalt, dohányzóasztalt, székeket, fogast, írat-szekrényt és egy jó állapotban lévő olajmalom berendezést, esetleg élelmicikért is. Ajánlatokat a kiadóba „Vidéki malomtulajdonos” jellegre. —

FELHIVOM

mindazokat, akik Sebess-utca 12. szám alól férfi, női ruha és ágyneműeket s egyéb tárgyakat elvittek, a törvényes következmények terhe mellett 3 napon belül szolgáltatassák vissza.

Vagyonmentő, Bádagos-u. 1.

KABÁTOK KOSZTÜMÖK izléses kivitelben **MÓZSIK LÁSZLÓ** női divattermében Vár-u. 4.

MINDENNEMŰ TEXTILÁRUK

férfi-női ruhák

vétele-eladása

PAPP TEXTIL és DIVATÁRU ÜZLET Dégenfeld-tér 4.

Mentsük meg a debreceni Nagytemplomot!

A magyar kálvinizmus történelmi dómja, amelyhez egyúttal magyar politikai történetünk egyik tragikusan dicsőséges mozzanata is fűződik, a magyar nép megkérdezése nélkül megindított bübös háború eseményei következtében mindenki előtt ismeretes szomorú sorsra jutott.

Istenünk a tél folyamán felette tartotta kegyelmes kezét az Ó imádása romladozó szent hajlékának. A téli csapadékmennyiség nem volt akkora, hogy bekövetkezhetett volna az, amitől naponként rettegünk: a fedetlen bolozat beomlása és reaszakadása az eddig épén megmaradt, kincseket érő orgonára, katedrara, úrasztalára, padokra.

Ez a veszély azonban folyvást fennáll s mihelyt az idő csapadékosabbra fordul, fokozódik. — Meggátolásának egyetlen módja van: ideiglenes fedél szerkesztése s ehhez azonnal a további beázástól megoltalmazni a boltozatot.

Ez az ideiglenes fedél a jelen pillanatban érvényes árák szerint körülbelül 1.200.000 (egymillió és kétszáz ezer) pengőbe kerülne. Ennek az óriási összegnek saját forrásából előteremtése a debreceni egyházközség anyagi tehetőségét még a maiaknál nyugodtabb körülmények közt is megoldhatatlan feladattá állítaná. Még akkor is nemcsak a debreceni reformátusok, hanem az egész Tiszántúli reformátussága segítségét is kérnie kellene, az Istennek legjobban tetsző önkéntes adózatok alakjában. Most még ezerszer inkább rá van erre szorulva.

Tudom, hogy ma nincs a Tiszántúlon s tán egész Magyarországon sincsen olyan református egyházközség, amelynek háborús kára épületekben is, egyebekben is ne volna. Felrobbantott, rommá lőtt vagy hosszú időre használhatatlanná vált templomok egész sora kiállt Isten igazságos ítélte után, mint az elvalótó propaganda „szent háborújának” és „kereszties hadjáratainak” áldozata. Mindenütt rengeteg a javítani és pótolni való s mindennél kevesebb a hozzá való tehetőség. Válmérőségnek tetszik ezeken felül még külön is kérni adózatokat egy templomnak nem is az újjépítése, csak a további romlásától megmentése számára.

De ez az egy templom, azt hisszük, az egész Tiszántúli és az egész református magyarságé. Sőt szívükben van ez még a nem református jó magyaroknak is: egésze szürnyű éjszakáján egy hős felkú kollégiumi ifjú tanárunk és egy fiatal életét nem kímélő szeretett segédlelkészünk mellett két nagyszerű ifjú pliarista tanár fáradozott, a lehetetlent is lehetővé téve, a menthetők mentésében.

„Mindenek lehetőségeinek a hívőnek!” A testvériségben is. A mentésben is. Az áldozatban is.

Kérünk minden debreceni és tiszántúli református testvért s talán szabad így mondanunk: minden Debrecen szerető magyar testvért, hallgassa meg a drága ősi szentély segélykérését és küldje el segítségét, amelyre most nem az áll, hogy kétszáz, hanem, hogy ezerszer ad, aki gyorsan, aki rögtön ad!

A Méliusz Péter tüzlektől, a Bethlen Gábor és öreg Rákóczi György építő kegyességétől megszentelt fundamentumon az 1802. évi nagy tűzi romlás után felemelkedett fenséges boltívek alatt zengett a Kossuth Lajos harsonája és zúgott a Baltazar Dezső harangszava. Ezek a hangok nem enyésztek el, ma mindkettő élőbb

BAJDÓ BÁLINT
férfi és női szövet,
vászon, selyemáru
és harisnya üzlete
Debrecen Piac-utca 55.

jelen, mint valaha. De nem szabad elenyészniük a szent falaknak sem, mert a mi nemzedékünknek nem szabad maga fölött kimondania a rettenetes és ítéltes belismerést: hogy már nem emészti az Úr házához való féltő szerelem és már nem kívánczik Isten magyar evangéliumi Sióának tornácaiba!

Amíg Debrecen eljutott a felszabadulásig

Reményi József naplójából.

Október 15.

KILÉPTÜNK A HÁBORÚBÓL!

Este hallottam, hogy reggelként magyar csendőrök járnak sorra a nagyobb házak óvőhelyeit és munkára viszik a férfiakat. Ez volt az oka annak, hogy ma reggel öt órakor már feljöttem az óvőhelyről. Kimentem az ablakba és néztem a hajnali derengésben szürkülő utcát. Aztán Kosszólányi verseket olvastam, melyeknek finom, törékeny hangja nem igen illett bele a durva tapintású napok hangulatába.

Ebédidő tájban csak úgy véletlenül bekapcsoltam a rádiót. Nem akartam hinni a fülemnek: „Ma már minden józanul gondolkozó ember előtt világos, hogy Németország ezt a háborút elvesztette.” Hirtelen megnéztem a készülék állomásmutatóját. Igen, semmi kétség, Budapest I. beszél. Lélegzetviszfojtva hallgattam tovább a rádiót: „A németek nem teljesítették velünk szemben vállalt szövetségi kötelezettségeiket... az országot utóvéd harcok színterévé akarják tenni... megparancsolták a honvédség minden katonájának, hogy azonnal szüntesse be az ellenállást...” Felordítottam: Szent Isten, kiléptünk a háborúból! Horthy bejelentette, hogy Magyarország letette a fegyvert!

Ahogy bírtam, rohantam le az óvőhelyre és líhegy, fudokolva kiáltottam: Kiléptünk a háborúból! Mint a megbolygatott méhkas, egyszerre felrajzott az óvőhely. Lélekzetem kapkodva daráltam el a kormányzóí szótát lényegét. Az újjongás leírhatatlan volt. Egymás nyakába borultak teljes idegen emberek, boldogság ragyogott a férfiak arcán és a hirtelen rájukszakadt örömtől szemüket törülgették a nők.

Az újjongás lassan elcsitult s reményeink szárbaszóközön virágait máris sűvöltő szélként tépte, szaggatta a kérdés: mi lesz most velünk, hiszen még itt vannak a németek?!

Felmegyek az emeletre s kinézek az utcára. Az útkereszteződésnél párosával állanak a német katonák. A Csapó-utca felől feljönnek egy magyar motorkerékpár. A két német felemell a kezét, megállnak. Hirtelen géppisztolyt szegeznek a mellüknek s egy odaszaladó harmadik germán lefegyverzi őket. A két magyar segítséget váróan néz körül, de mindennél csak németek vannak. Nincs menekvés! A tehetetlen düh ököibe rántja a kezemet.

A NYILASOK ÁTVESZIK A HATALMAT

Ezt az éjszakát sohasem fogom elfelejteni. Október tizenöt. Még kissé mámorosan a kormányzó szözeata után többen ültünk fiúk és lányok az előtér szobájában, ahol szelíd, narancsszínű fényt szórt a sárgaernyős lámpa.

A rádió állandóan nyitva van és izgatottan várjuk a fejleményeket. Sablonos, semmitmondó híreket hallunk. Aztán gyanusan hosszú szünet és mi egyre idegesebben kezdünk nézni a készülékre. Hét órakor megszólal a rádió bemonó jóllismert hangja s mi mindnyájan meghökkenünk: a máskor oly nyugodt, magabiztos

Az adakozást — minden tekintet nélkül a javadalmi helyzetemben bekövetkezett s még inkább bekövetkező változásra — 1000 (egyezer) pengővel magam nyitottam meg.

Az adományokat a debreceni református egyházközség pénztári hivatalába kérjük küldeni.
RÉVÉSZ IMRE püspök.

férőhang most el-elfullad, levegő után kapkod, akadozik, minduntalan megremeg: „Vörös János hadparancsa. A kormányzó szözeat senki se értelmezze úgy, hogy már vége a harcoknak. Egyelőre csak fegyverszüneti tárgyalásokról van szó, melyeknek kimenetelére még nagyon keves és bizonytalan.” (Mint ma már tudjuk, Vörös János nevében ezt a hadparancsot a nyilasok adták ki, hogy félrevezessék a honvédséget. Szerk.) Valami szorongó rossz érzés száll meg bennünket. Mi lesz itt? Aztán kis idő múlva felreseg egy undorító, arrogáns hang: „A kormányzó szözeatellenesen elárulta a magyar népet...” Mintha belénkőftek volna. És a szemünk is két villogó tör lett abban a pillanatban. A többi már szédült gyorsasággal pergett lefelé. Mint a mennykő, csapkodott belénk a rádió minden szava: „Felolvassuk Szálasi Ferenc hadparancsát...” az a hülye... az a gazember... „Reichs Rundfunk... halló, figyelem, itt a német hirodalmi rádió Donau állomása... Magyarok! Kövessétek a ti igazi vezetőteket, Szálasi Ferencet...” Verilázó hazugságok... nyilas induló. Végünk van, mondja valaki halkán. A fejünket csapkodjuk tehetetlen dühünkben... „A nyilaskeresztes párt, mint a magyar nép politikai akaratának kifejezője...” Jaj, öld meg, pusztítsd el!... A rádió nem robban szét, a menyezet nem roskad le elkora hazugságtól!... És mindezt tűrni kell itt tehetetlenül?!

Aztán nem beszélünk. Az első percek tehetetlen dühét és vad kétségbeesését tettefeszítő akarat váltotta fel. Kemény lett az arcunk és nagyon sötét a tekintetünk. A hangszóró pedig konokcsufondóroan bömbölte a nyilasinduló refrénjét: „Győzelemre visz majd a nyilaskereszt...” Szálasi Ferenc...!

(Folytatjuk.)

Értesítés

A III. sz. igazoló bizottság e hó 24-én kezdi meg működését az állami anyakönyvi hivatal Baltazar Dezső-u. 4. sz. alatti helyiségében. A bizottság minden héten kedden, szerdán és pénteken délután fél 3-tól fél 6 óráig tartja ülését. Hivatkozással a korábban megjelent általános hirdetémyekre közlöm, hogy mindenki, aki a bizottság előtt igazolás alá kerülő köztisztviselő igazolása ellen panaszt tett vagy kíván tenni, a tárgyaláson megjelenhet panaszának előadása végett. — Az igazolandók névsora Medgyessy Gábor nyilvántartó bizottsági jegyzőnél megtekinthető a bizottság hivatali helyiségében, minden délelőtt a hivatalos órák alatt. E hó 24-én és a következő tárgyalásokon a bizottság előtt a debreceni postahivatal és postalgazgatóság alkalmazzottjai kerülnek igazolás alá.

A III. sz. igazoló bizottság elnöke.

VAGYONMENTŐ Bádgos-u. 1.

**Mielőtt arany, ezüst
briliáns ékszerét
óráját eladja
mutassa meg
Szelecsényinek**
Sas-utca 2. szám

Szelecsényi bizonyítást rendelt el az Itélőtábla a püspökladányi rejtélyes gyilkosság tisztázására

A debreceni ítélőtábla a múlt nap a püspökladányi, rejtélyekkel teli bűnüggyel foglalkozott. A múlt év novemberének végén történt a gyilkosság Püspökladányban, amelyről a háborús események következtében nem számolt be még a sajtó. Vitéz Miklóssy Sándor püspökladányi gazdálkodó tanyáján meggyilkolták, revolverrel agyonlőtték, majd kirabolták. A gyanú Máté György fiatal legényre irányult, akit el is fogtak, be is ismerté a gyilkosságot és azt vallotta, hogy a gyilkosságra Miklóssy szomszédja, Bogdán Rezső 61 éves nyugalmazot csendőrtörzsőrmester bujtatta fel. Megindult ellenük a büntető eljárás, azonban Máté időközben megszökött és csak Bogdán felett ítélezhető a törvényszék.

Az első tárgyalás adatai szerint Bogdán és Miklóssy között látszólag jóviszony volt, de Bogdán egyedül szeretett volna gazdálkodni a földeken és biztatta a hozzá beszegődött Máté György, hogy tegye el láb alól Miklóssyt; nem érdemel az, csak golyót — mondotta volna. Máté eleinte szabódott, majd később ráállott, mire Bogdán kezébe adta a pisztolyt. *Máté megleste Miklóssyt és este 11 órakor orvul megölt.*

Elutazott a brit parlamenti küldöttség a németországi koncentrációs táborok megsejmlésére

London, április 21. (MTI) A brit parlamenti küldöttség tegnap elutazott Angliából, hogy szemlét tartson a németországi koncentrációs táborokban. A küldöttség meg fogja tekinteni a buchenwaldi tábor tömegsírjában nyugvó áldozatok tetovált bőrét. A buchenwaldi tábor foglyai elmondották, hogy sok foglyot azért öltek meg a németek, mert tetszett nekik a tetovált bőr, amiből lámpacsőket készítek maguknak. A szövetségesek lépéseket tettek, hogy a táborok lakóinak sorsán enyhítsenek és élelemmel lássák el őket. Eddig naponta kb. 100 ember halt meg, most viszont — a megtett intézkedések következtében — gyors ütemben esik a halálozási arányszám.

Harburg körzetében a szövetségesek elfogtak egy német ezredet, aki egy koncentrációs tábor parancsnoka volt. *A német ezredes a szövetségesek bevonulása előtt a tábor foglyait valószággal kiirtotta.*

A kivégezettek telemeit most a német polgári lakossággal temetik el, hogy saját szemikkel lássák a kegyetlenkedések áldozatait. *Egy másik koncentrációs táborban sok magyart találtak.* Az egyik közép-németországi koncentrációs táborban halott-hamvasztót találtak, és mint a foglyok elmondották, *élve gyúrták be a hamvasztó keskeny ajtaján az embereket.*

Cukrot adok

szemeskávért, zsírt, vajért, mézért, mákért, dióért, kóvérlibáért, kacsaért. HATVAN-UTCA 42., IV. AJTÓ BALRA.

**MAGAS NAPI ÁRAT fizetek
aranyért, briliánsért
Ugyanott szövetért
és vászonért**
BENKŐ ÉKSZER és TEXTIL Üzlet
PIAC UTCA-59.

Uána Bogdán és Máté fel-forgatták a tanyát, házat és azt a látszatot akarták kelteni, mint ha idegenek gyilkoltak és raboltak volna, pár lövést is leadtak a tanya közelében. Ugyanakkor Miklóssy sok ingóságát a Bogdán tanyára szállították.

A megindult nyomozás során őrizetbe vették Mátét, majd Bogdánt is. *Máté beismerte a gyilkosságot, Bogdán mindent tagadott.* A törvényszék Máté ügyében nem hozott ítéletet, mert időközben megszökött. *Bogdánt szándékos emberölés büntetéseben mint felbujlót 12 évi fegyházra ítélte.* Bogdán védője, dr. Takács József ügyvéd útján fellebezést jelentett be így került az ügy az ítélőtábla elé. *Juhász Nagy Sándor* táblai tanácselnök tanácsa foglalkozott az ügyvel. Bogdán most istagadott mindent, bosszú művének tudja be a vádaskodást és feljelentést. *A tábla a védő kérésére a legszélesebb körű bizonyítás rendelte el,* mivel nem látja tisztázottnak a tényállást. Számos tanut hallgatnak ki részint Püspökladányban a járásbíró útján, részint az ítélőtábla új tárgyalásán, amelyet közelesen megtartanak és akkor határoz az ítélőtábla a bonyolult bűnüggyben.

Angol lap tudósító írja: *Láttam téniszpálya nagyságú tömegsírkat, szüntűtig tele mezelen hullalakkal, látam a sötét barokkban az élő halottakat, kik kimondhatatlan kínok között tengték életüket.* Soha nem fogom elfelejteni, hogyan nyújtották ki segélykérően sétatáncavaslásúgú valamt, amiről sohasem hittem volna, hogy emberi kar. Minden, ami emberileg tehető, megtesznek a hadseregeink arra, hogy ezeket az embereket megmentsek az élelnek. Mi pedig, tiszték, katonák és újságírók úgy távozunk ebből a haláláborból, hogy soha nem érezt düh és gyűlölet szorította össze lelkünket.

NŐI és LEÁNYKA RUHÁK
fehémeműiek, női és férfi kötött árúk, taft és ripsz szalagok SZÉP VÁLASZTÉKBAN.
KERECSÉN DIVATHÁZ
Csapó-utca 8.

ÓLOMKRISTÁLY
nagy választékban
Takácsné
PIAC-UTCA 22.
Aranyat ezüstöt, ékszer
MAGAS ÁRBAN VESZÉK

GISSER FOTÓ
Igazolvány képeket
is készít a Zsidószövetség
helyiségében
József kir. herceg-u. 26. emelet

NŐI KALAP ÜZLETET
megnyitottam
Debrecenszky Magdolna
Halköz 8. szám.

HIREK

Ugyeletes gyógyszerárak: Április 21-27-ig: Kossuth (Ferenc József-út 26-28); Arany János (Csapó-u. 66.); Szentháromság Szabó Kálmán-u. 24.).

A Szent Anna-utcai főplébánia templomban csendes szentmisék reggel 7, 8, háromnegyed 9 órakor. Fél 10-kor a nagymisét mondja dr. Bánász László püspök. Prédikál dr. Pálmai József. Csendes misék még 11 és 12 órakor. Litánia délután fél 5 órakor.

Csapókerti templomban kedden, április 24-én délután 5 órakor folytatódik a nagykilenced páduai szent Antal tiszteletére, a világbékeért és családunk jólétéért. Az ajátosság szónoka P. Bányai Lehel OFM ferencrendi misszionárius.

Az evangélikus templomban vasárnap 10 órakor van istentisztelet.

Vértadók figyelmébe! Mindazok, akik a vörös hadsereg részére vért adtak, a részükre kitűzték a vöröskeresztet és a 22-én (vasárnap) délelőtt 9-11 óráig Baltazer Dezső-u. 14. sz. alatt Hajdú József fűszerüzletében átvehetik.

Zombory Annát Jolsvári eljegyezte Horváth Sándor műszaki kereskedő. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Örízetbe vette a debreceni rendőrség politikai osztálya dr. Kertész Kálmánt, aki a Közlölet Szövetkezet igazgatója volt és elénk szerepet vitt a jobboldali németbarát politikai mozgalmakban.

Dr. Gabányi Orr-, gége-, fül- orvos rendel a püspöki palotában.

Orthodox hitközség közleménye. Felkérjük azon hitveseinket, akik az orthodox hitközség köteleikébe kívánnak tartozni, hogy ezen szándékukat lehetőleg 3 napon belül jelentsék személyesen Simonffy-u. 12. szám alatti ideiglenes irodánkban.

Félmillió pengő a közellátás gyors kiadásaira. Végh Dezső h. polgármester félmillió pengős hitelt nyújtásért kérte közellátási célokra. Először beszerzések és elkobozott cikkek önköltségi árának kifizetésére így gyors mód nyílna, ha ez az összeg a Városi Takaréknál rendelkezésre állna. A javaslatot egyhangúlag megszavazták.

100.000 pengő a nagyerdei fürdő rendbehozására. A nagyerdei strandfürdőt használható állapotba hozzák. Kalenda Lóránt tanácsnok javaslatára egyelőre 100.000 pengős hitelkeretet nyitnak, de ebben az összegben még nincs benne a női öltözők helyreállítása. Átmenetileg a fedett uszoda kabinjait használják a női öltözőkül.

DHV villamos hirdmény. A Debreceni Helyi Vasút kalauzi létszámának kiegészítésére új alkalmazottakat vesz fel. Jelentkezéseket 18 évtől nők és férfiak 6 elemi osztály végzettséggel. Jelentkezés Debrecen, Csapó-utca 24. szám alatt 1945 április 26-án reggel 8 órakor a vezénylő főkalauzál személyi okmányaik bemutatása mellett. — Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletigazgatósága.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Vasárnap, április 22-én 2 órakor

CIGÁNYPRIMÁS

1/5 órakor ÉRETTSÉGI

Hétén, április 23-án 4 órakor ÉRETTSÉGI

DANCING

Széchenyi-u. 1/b. Ma délután 3 órától ÖSSZTÁNC

április 23-án új TÁNCANFOLYAM kezdődik

KITÜNDŐ JAZZ

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

Felhívjuk a debreceni élelmiszerkereskedőket, szatócsokat, vendéglősöket, kocsmárosokat és piaci árusokat, hogy ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat Piac-u. 8. szám alatti nagytermében tartandó gyűlésen megjelenni szíveskedjenek. A nagygyűlésen résztvesz a város vezetősége, a közellátási hatóságok. A tárgysorozaton a hatósági tájékoztatói árak, egységes árubeszerzés, áruelkobozások és lefoglalások ügyének problémája kerül megvitatásra.

Dr. Berényi István születésnőgyógyász rendelését áthelyezte Ferenc József-út 26/A III. emelet 15. sz. alá (Gambinus átjáró). Rendel délután 3-tól 5-ig.

Háromszoros ipardíjak. A szabotál napról kezdve, tehát már tegnap óta az ipardíjakat, melyeket az iparigazolványok kiadásakor szednek, háromszorosára emelik.

Felakasztotta magát lakásának padlóján gyógyíthatatlan betegsége miatt Marton Lajosné 56 éves asszony Kút-utcai lakos. Tetőt idejében esztirették és sikerült megmenteni az életét.

Eltűptak a pénzárakot 86.000 pengővel a Csapó-utcai piactól Vas László sárándi gazdálkodótól.

Megvadult lovak elgázolták a Miklós-utcan Timár Lajos 14 éves fiát, akit gerinctöréssel, eszméletlenül szállítottak kórházba.

Nagy mennyiségű rejtett bort találtak a debreceni rendőrség detektívjei a Vázóhid-utcan egyik lakás pincéjében. Több egyéni örléteket vettek, akiket az ital kémisével gyantásítanak. Megindul ellenük az internálási eljárás.

Hordozható táska villanyárammal. 110-es és 220-as áramra alkalmas. Műszaki (működési) eladó, Berényi-utca 55.

Hirdetmény. Felhívom azokat a tehetősebb gazdákat, akik tehenészetet a helyi legeltetői nyáron a helyi esztergályosok akarták legeltetni, hogy ezen szándékukat a gazdasági ügyosztálynál április hó 23-án, hétfőn jelentésük be. A bejelentés alkalmával közönd, hogy hány darab tehenet és melyik legelőn akar az illető legeltetni. Polgármester.

Gvászrovat

Bihari Károly MÁV vonatkiőrő 36. évében Konyáron 1944 októberében hősi halált halt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 15-ös táblájában. — Lakás: Teleki 42.

Tóth Károly magántisztviselő 43. évében Konyáron 1944 októberében hősi halált halt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor a Köztemető 15-ös táblájában. — Lakás: Apafi-u. 22. Bartha vállalat végi.

Szabó Antal szücsmeser 36. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. számú ravatalozójából. — Lakás: Gólya-utca 13. Bartha vállalat végi.

Mély fájdalommal jelentjük: drága jó édesapánk, Szander Márton életének 76-ik évében rövid szenvedés után é hó 20-án eltávozott közülünk. Földi maradványait é hó 22-én 3 órakor helyezik örök nyugalomra. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem és édesapámnak, polgár Kegyes Istvánnak a temetésén megnyilvánult részvételt, a ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, jóbarátainknak és mindazoknak, kik nagy bánatunkban velünk együtt éreztek, ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. A gyászoló család.

Székely László

kárpitos műhelyét megnyitotta, javításokat elfogad, KÁRPITOS ANYAGOKAT VÁSÁROL. RAKOSI JENŐ-U. 7.

METEOR MOZGÓ

Vasárnap, hétfőn. Magyar vigjáték:

Három csengő

Előadások vasárnap: 11, d. u. fél 2, 3, fél 5, 6 órakor. Hétfőn: 3, fél 5, 6 órakor. Pénztár előadás előtt egy órával.

Bajcsy-Zsilinszky körút Marx-tér József Attila utca Budapest

A fővárosi Közmunka Tanács legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a rosszmelékű elnevezések megszüntetésével részben a patinás régi neveket állítja vissza, másrészt olyan utca- és utcaneveket állították át, amelyek életüket áldozták a szabad, demokratikus Magyarországnak. Visszavert régi neveket a Vámbácz-körút. A Vértanúk teréről eltávolították az ellenforradalmi emlékművet, amelyet részben már ledöntött a népharag. Ezt a teret a jövőben Sávári-ternek nevezik. A három ellenforradalmi esztergályos elnevezett utca (Borhi Sándor, Fery Oszkár és Menkina János) a jövőben a három honvéd vértanu nevet fogja viselni: Kiss János, Tarcay Vilmos és Nagy Djenő utcánk is lesz. Az Aréna-utat Dózsa György-körútnak, a Berli-teret Marx-ternek fogják nevezni. A Vilmos esztergályos Bajcsy-Zsilinszky-körút, a Károly király-út Somogyi Béla-út lesz. Megemlíttük még, hogy a gróf Tisza István-utca József Attila nevet fogja viselni.

SAKSZERVEZETI ÜLÉSEK

Bombakárosult nyomászok szíveskedjenek megjelenni vasárnap délelőtt 10-11 óráig Arany János-u. 39. sz. alatt.

Szakszervezeti bizottsági ülés kedden délután 2 órakor lesz.

Felhívás a hazfelügyelőkhez. Ismételt és nyomatékosan hívjuk fel a Debrecenben élő összes hazfelügyelőket (házmestereket) figyelmét arra, hogy akik még nincsenek a szakszervezetünkbe beíratkozva, jelentkezzenek beiratás végett Arany János-u. 2. sz. 1. em. ma délután 2 órakor annál is inkább, mert későbbi panaszokat figyelembe nem vesz a vezetőség. Mindenkiné saját érdeke, hogy tudja legyen a szakszervezeten. Ellenkező esetben kénytelenek leszünk az ellenőrző bizottságnak átadni.

Fodrászok tagdíjbefizetését minden vasárnap délelőtt 10 órakor Arany J. u. 2. sz. alatt.

Népzenészek szakszervezete felhívja tagjait, hogy kedden délelőtt 10 órakor feltétlenül jelenjenek meg Arany J. u. 2. sz. alatt. Tárgy: Május 1.

Magántisztviselők szakszervezete ma délután 2 órakor vezetőségi ülést tart.

Ruházati munkások szakszervezete (férfi- és női szakok, fehérmű, kőszitók, kalaposok, szűzők) ma délelőtt fél 11 órakor közgyűlést tart a szakszervezeti székházban. Tárgy: Vezetőségválasztás és szervezési ügyek.

Földmunkások szakszervezete ma délelőtt 9 órakor fontos ügyben taggyűlést tart.

Felhívjuk Debrecenben az összes kisüzemekben dolgozó cipész, cipőfeldolgozó és timár munkásokat, hogy kedden, április 24-én délután fél 5 órakor taggyűlést tart.

A szakszervezeti szeminárium legközelebbi előadása 23-án, hétfőn délután fél 5 órakor lesz a szakszervezeti székházban. Előadás címe: Magyarország utolsó 25 évének története a történelmi materializmus tükrében. Előadó: Dr. Tariska István.

A Magántisztviselők Szakszervezete Igazolói Bizottságának Határozata

Az Igazolóbizottság dr. Tóth Emil pénzügyügyi tisztviselőt azért, mert a keresztény Nemzeti Liga pénztárosa volt, tehát a Hamel Vilmos vezetés alatt álló reakciós és fasiszta szervezeten belül funkcionárius, nyilvános fedésben részesíti. Az igazolóbizottság csak azért tekintett el a szakszervezettel való kizárástól, mert bebizonyosodott, hogy fenti egyesületben nevezett aktív tevékenységet nem fejtett ki, csupán a reakciós „kérdékkel szembe fordított” rendszer, valamint az úrhatalomság vitte oda. Az igazolóbizottság, mint az esztályharcos szakszervezet szerve, ezt a rendszert nyíltan megkérdőjelezi és a munkásszótály ellenségének tartja. — Debrecen, 1945. április 21. Friedmann József, az igazolói bizottság elnöke. Kovári László igazolóbizottsági jegyző, Ulrich László, Salgó Árpád, Kiss István igazolóbizottsági tagok.

A Független Kiszгада Párt ma délután a pártbizottság dísztermében tartja szokásos vasárnapi tanácsos összejövetelét.

Higgyen nekem!! és győződjön meg róla, hogy férfi-női ruhákért, cipőért, szőnyegekért MAGAS ÁRAT FIZETEK Piac-u. 7. Ingóság üzlet.

Hogyan igazolják a kereskedőket és az iparosokat

Rövidesen országsszerte leigazolják a kereskedőket és az iparosokat. Most készült el az igazolási rendelettervezet, mely szerint az igazolást hetes bizottságok végzik el. A bizottságokat Budapestben a polgármester, vidéken a főispánok állítják majd fel. A bizottságokban az öt kormánytámogató párt vesz részt egy-egy taggal, azonkívül az illetékes kereskedelmi és iparkamarák küldenek ki egy tagot, továbbá egy tagot pedig az igazolásokot előkészítő kereskedelmi és ipari érdekképviseletek, illetve ipartestületek delegálnak.

A rendelettervezet szerint gyári jellegű iparú igazolásoknak előkészítését és a kamarák végzik, a kézműiparosoknál az előkészítést az ipartestületekre bízzák, a kereskedőknél pedig a Magyar Kereskedők Országos Köz-

ponti Szövetségének jutna az előkészítés szerepe.

Az elgondolás szerint az igazolói bizottságok a következő határozatokat hozhatják: Az igazolási eljárás alá vontakat igazoltnak jelentik ki. — Igazolják ugyan, de aggályos magatartása miatt törlik a választók névjegyzékéből. Az ilyen iparú az iparjogositványát megtagthatja, de sem hivatalos szerve, sem ipari érdekképviseletbe nem választható meg vezetői, vagy választmányi tisztségre. Az igazolási eljárás alá vont kereskedőt az igazolói bizottság eltilthatja foglalkozásától és iparjogositványát elvonhatja. A leg súlyosabb büntetés, ha a kereskedőt népfróság elé utalja.

A javaslatról a legközelebbi jövőben döntenek.

A közönség szava

Hozzászólások a lakáskérdéshez.

A „Néplap” f. évi április 19-én megjelent számában a zsidó hitközség felhívást intéz azokhoz a lakókhöz, akik jelenleg a deportáltak lakásában laknak, hogy keressenek maguknak más lakást, mert a deportáltak után vannak hazafelé.

En most nemesek a magam, hanem mindazoknak a nevében is válaszlok, akik velem együtt 1944. évi május-június havában kényszerülve lettünk az otthonunkból kiköltözni a deportálás által elhagyottá vált és lakószolgálatra kényszerített lakásokba. Hívattal részünkre kiutalt lakásokba hívott el, mert nem ismertem, az nem is említem. Ismerve a lakószolgálat gyors intézkedését, én pl. három héten keresztül az ideiglenes lakószolgálati folyosóján és mikor végre rám került a sor, hogy bejuthattam, könyörgeni, sirni kellett, hogy utaljanak már végre ki egy lakást, mert a rendőrség megígért, hogy még mindig a gettóban lakom. Abban az időben is benne volt az újságban, hogy a lakószolgálati soron kívül, sőt 24 órán belül lakást utal ki azok részére, akik a gettó területéről kényszerülve vannak kiköltözni.

Most a zsidóhitközség az említett cikkében megint ezzel kezesgeti az érdekelteket, sőt azt mondja, hogy a zsidóhitközségnek is vannak igénybe vehető árulások címe. Most kérdésem az, hogy miért kell nekünk akkor kifizetni a honunkat újhol költségre? Hiszen az érdekelteknek 80%-a velem együtt kifizetésű szegény ember akik már a tavalyi ránkényszerített költségek miatt is adósságra vertek magunkat.

Ha valóban látnék azok az igénybe vehető tites lakások, amiket a zsidóhitközség említ, nem sokkal egyszerűbb lenne e. ha a zsidóhitközség a lakószolgálatnál karöltve ezekbe a lakásokba helyezné el a hazakerülő deportáltakat, mert tudomásom szerint Debrecenben üres lakás nincs. Aláírások.

A háború folytán előállott helyzet nem akadály arra, hogy a régi lakásrendeltet felzámolható ne legyen ez ezen a téren is a régi lakásrendeltet bekezdésekre. A régi lakásrendeltet nem állja meg a helyét, mert azal sem a lakó, sem a háztulajdonos nem volt megelégedve soha, csak a perlatina megindítására volt alkalmas. Nincs sem tehát hátra, mint a lakásokat is felszabadítani, mert a háztulajdonosok általános szándék alany nem lehet a földdel szemben. Ertem ezt elsősorban a kishalakra, amely egy élet keserves szerzeménye és sok esetben a tulajd. nos nem is lakhatik benne a lakásrendeltet miatt, sőt ha még bombakár érte a házat és ő maga is hu kőhomorú és a házat nagy keservesen rendbehozhatja, ha nem költözik, mert a lakóia régi jogon követeli vissza. Hát ez tarthatatlan helyzet. Elvégre háború van és a lakónak is éppen úgy kell ezt érezni, mint a feketépiacot. Amikor a tulajdonosnak a vagona megy tonkre, a megmaradt házakban négy-öt deci olaj árért nyújtottan lakjanak, ez nem egyezik a demokratikus megállapítással.

Lakás még mindig van elég, csak tötecerép és ablaküveg kell. Tehát ezt kell elősegíteni.

Itt sürgősen csak a szabad lakásforgalom segít és a lakó is, ha elismeri a tulajdonos megélhetési jogát, meg fognak egyezni. (N. J.)

Feljelentették zsidóvagyonok elrablásait a Zsidóvagyon Kormánybizottságnak

Többszer károsult nevében feljelentés történt a Zsidóvagyon Kormánybizottság ellen. A bünbartlang vezetője a Szegedvárosi egykori diktátora, Turvölgyi (Turmayer) Albert volt. Szász Lajos akkori miniszter meghitt embere. A kormánybizottság Turvölgyi vezetésével osztotta szét a zsidók által beszállított vagyonokat az arra „érdemes” nyilasok között. Tisztviselői a legmegbizhatóbb hitleristák közül kerültek ki. Szigorú

viszátal fogja megállapítani, mi történt a beszállított zsidóvagyonnal, mennyit fordított a maga és tisztviselői javára az elrablott milliós értékekből e hirdeti kormánybizottság.

MAGYAROK! Segítsétek a Vörös Hadsereg sebesültjeit! Az orosz sebesültek gyógyítására vér kell!

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

Érettségi

Fodor László: Érettségi című színpadi műve sokkal inkább ügyes színpadtechnikai megoldású, mint a típusrajzolásával, mint a probléma felvetésével nevezhető alkalmi műnek. — Összintén meg kell vallanunk, hogy nagy ezernyi mint numeronala. Felismer, bár komolydegre törekvő voltát színeinek jozandékú szorakoztatását nem lehet elvitatni. Mondandóvali túlházdottak s éppen ezért nem formámat jogot különösebb érdeklődésre.

B. Kovács Teres a felszabadulás óta most lépett először színpadra. Remek komikai érzék, bensőséges, igaz művészeté nagyserüben bontakozott ki a vénkisasszony szerepében. Havadi Nagy Ilona a jatekát az ude, bájos és triszínek mellett elmélyülte való közszeg jellemzi. Erős iramban kibontakozó feladési készsége, komoly színész-képességek tanújele. Deák Sándor vonzó egyéniség. Játékformáitát a remek rátermettség mellett kitűnő egyéni kvalitásai emelik. Rajz János kitűnő képessége sok kedves peret szerzett. Arany Kató és Perényi Kálmán karakterizáló készsége mintaszert. Deesy Jenő játékban kedves rendezésben jó. Szabó Samu egyik leg-sikeresebb figuráját elvontai a darabnak bő humorérzékkel. Majlath Maria sikerült formálása mellett Pooler Jenő és Oláh György nevet kell kiemelni az együttesből.

SPORT

Elmarad a mára hirdett DVSC-Szolnoki MAV labdarúgó és ökölvívó mérkőzés. A szolnokiak tegnap taviratilag lemondták a debreceni szereplést.

DVSC-DMTE labdarúgó mérkőzés lesz má, vasárnap délután fél 3 órával kezdettel a DVSC sporttelepén. A leg-utóbbi találkozó a DMTE győzött és így most alkalma lesz a DVSC-nek a visszavágásra. A labdarúgó mérkőzés után DMTE-DVSC ökölvívó mérkőzés rendeznek a sportcsarnokban, melyen a DVSC és a DMTE legjobbjai lépnek majd színpadra.

A DMTE má püspökladányi vendégjátéka elmarad. Debrecen városi futó bajnokságát a DVSC-DMTE mérkőzés eznetében tartják meg.

Pompola Ferencné fehernemű varrodája Kossuth-u. 9.

ABLAK-KITT minden mennyiségben kapható SZABÓ ZSIGMOND cégnél Piac-utca 10. szám.

Önállóan dolgozó nőiszabó segédekkel felveszek HELMECZI ZSOFIA nőiszabó mester Bathány-u. 12.

